

2025-12-01

KS § 186 Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön

Dnr KS 2025/327

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta

att fastställa lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön enligt upprättat förslag, samt

att upphäva tidigare gällande lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön (Kommunfullmäktige 2026-11-28 § 77).

Ärendebeskrivning

Syftet med förslaget är att inte förbjuda mer än vad som kan vara behövligt. Flera av de punkter kommunen har rätt att begränsa regleras redan i andra författningar, medan andra inte är ett återkommande problem i Aneby kommun.

Ändringen i § 2 i de nya föreskrifterna med tillägget att det alltid krävs tillstånd för tupp motiveras med att tupp i de flesta fall uppfattas som störande av grannar. Det kommer även i fortsättningen vara möjligt att hålla tupp, men man behöver först ansöka om tillstånd, och i tillståndprocessen hörs närboende.

Motiveringen för tillägget om att tillstånd krävs för att hålla fler än fem fjäderfän är att införa en begränsning för hur många fjäderfän som ska vara tillåtet i detaljplanerat område utan att grannarna behöver tillfrågas. I miljöbalken finns redan krav att djur ska tas om hand så att inte olägenhet för människors hälsa eller miljön uppstår, men blir det för många djur på liten yta kan de uppfattas som störande. Den som vill hålla fjäderfän ska registrera platsen hos Jordbruksverket, oavsett antal djur. Anledningen är att de ska kunna spåra djuren vid ett sjukdomsutbrott. Kommunens ansvar ligger däremot främst i att se till att djurhållningen inte blir en olägenhet för människors hälsa eller miljön, vilken kan uppstå med felaktig gödselhantering, foderförvaring eller stängsling.

Skrivningen ”som inte är sällskapsdjur” kommer från lagstiftningen (förordningen miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, § 39 p.2), och avser djur som snarare hålls för produktion än för sällskap.

I § 2 har även kommunen möjlighet att skriva ”orm” i stället för att specificera giftorm. Jordbruksverket har tydlig information och regelverk kring hur ormar ska hållas och skötas, därav har skrivningen ”giftorm” valts då giftiga ormar kan skapa mer oro hos grannar. Spindlar eller andra sällskapsdjur kan däremot inte skrivas in.

Förslag till nya lokala föreskrifter behandlades av kommunstyrelsen vid sammanträdet den 13 oktober, men återremitterades till samhällsbyggnadsnämnden. Anledningen är att kommunstyrelsen vill ha tydligare argument till skrivningen kring djurhållning, § 2.

Den 30 december 2025 upphävs bemyndigandet för kommuner att meddela föreskrifter enligt 40 § 8p. i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Nu gällande lokala hälsoskyddsföreskrifter behöver av den anledningen ändras och § 6 tas bort. Eldningsbegränsningar av löv, kvistar och annat trädgårdsavfall måste i fortsättningen hanteras i kommunens avfallsföreskrifter.

2025-12-01

I miljöbalken finns det stöd för kommunen att i de lokala föreskrifterna för att skydda människors hälsa och miljön föreskriva om nedanstående områden:

- begränsa djurhållning inom detaljplanlagt område eller område med områdesbestämmelser

- om det behövs för att hindra olägenheter föreskriva om:

1. tomgångskörning med motordrivna fordon,
2. spridande av naturligt gödsel, slam och annan orenlighet inom område med detaljplan eller intill sådant område,
3. inrättande av annat slag av toalett än vattentoalett,
4. hantering av mjölk i utrymme för mjölkprodukter, på vilken livsmedelslagen (2006:804) inte tillämpas,
5. skydd för ytvattentäcker och enskilda grundvattentäcker,
6. tillfälligt förbud mot småskalig eldning med vissa fasta bränslen inom särskilt angivna områden,
7. skötsel och tillsyn av eldningsanordning för vissa fasta bränslen,
8. bränning av halm på åkermark, och
9. luftvärmepumpar.

- om det förekommer camping i betydande omfattning, får kommunen meddela föreskrifter för eller förbjuda sådan camping inom särskilt utsatta områden om det behövs för att förhindra att olägenheter för människors hälsa uppkommer.

- i ett enskilt fall meddela föreskrifter om begränsningar av eller villkor för utövande av gatumusik på viss offentlig plats om det behövs för att hindra att olägenheter för människors hälsa uppkommer.

Av denna anledning har samhällsbyggnadsavdelningen uppdaterat hela föreskriften. De ändringar som gjorts är:

- tillägg om att det alltid krävs tillstånd för att hålla tupp och att tillstånd krävs om man vill hålla fler än fem fjäderfän.
- § 4 har tagit bort (Småskalig eldning av fastbränsle för uppvärmning och varmvattenproduktion i en vedpanna...)
- förtydligande av paragraf ”Skötsel och tillsyn av eldningsanordning”.

När föreskrifterna fastställts ska de kungöras enligt 8 kap.13 § kommunallagen. Enligt 44 § i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd ska kommunen skyndsamt underrätta länsstyrelsen om föreskrifter beslutade med stöd av denna förordning.

Samhällsbyggnadschef Michael Wirestam och miljöinspektör Camilla Niklasson föredrar ärendet.

Beslutsunderlag

Protokollbeslut samhällsbyggnadsnämnden, 2025-11-19

Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön, 2025-09-11

Tjänsteskrivelse, 2025-11-10

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige